

STRATEGIA

Ministerului Administrației și Internelor de prevenire și combatere a corupției în rândul personalului propriu

„Ministerul Administrației și Internelor este determinat să îmbunătățească reputația cu privire la integritatea sa și a angajaților săi. Așteptările față de polițiștii, cadrele militare, funcționarii publici și personalul contractual din instituția noastră sunt și mai ridicate. Marea majoritate a acestora sunt integri și profesioniști. Totuși, unii, foarte puțini, au un comportament care încalcă etica profesională sau chiar intră în sfera penalului, fiind, ei înșiși ori împreună cu diverși cetățeni, surse active sau pasive ale faptelor de corupție. Aceștia din urmă nu ne reprezintă și vom acționa sistematic și cu toleranță zero pentru a-i îndepărta din rândurile noastre. De asemenea, prevenirea corupției și a comportamentului lipsit de etică al personalului nostru constituie o prioritate a MAI. Deși riscurile și oportunitățile de corupție și comportament lipsit de etică sunt prezente în orice instituție, datorită misiunilor și atribuțiilor specifice structurilor MAI trebuie acordată o atenție specială acestora, cu atât mai mult cu cât sunt necesare măsuri adaptate de prevenire și combatere. Integritatea și onoarea sunt unele dintre cele mai importante calități profesionale ale personalului instituției noastre și unele dintre cele mai valoroase atuuri ale organizației. Numai împreună vom reuși!”

Ministrul administrației și internelor,

Vasile Blaga

Introducere: Având în vedere cerințele specifice de prevenire și combatere a corupției personalului Ministerului Administrației și Internelor, într-o măsură importantă responsabil cu aplicarea legii, și în baza Hotărârii Guvernului nr. 231/ 2005 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2005 – 2007 și Planului de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2005 – 2007 s-a elaborat și a fost supusă dezbaterii interne prezenta strategie sectorială. Această Strategie indică pașii cei mai importanți stabiliți de MAI pentru luarea unor măsuri concertate și coerente de prevenire și combatere a corupției personalului propriu. Perioada de aplicare a Strategiei este de 2 ani, după care va fi revizuită.

Scop: Implementarea Strategiei Naționale Anticorupție, precum și suplimentarea acesteia cu obiective specifice de gestionare a riscurilor la adresa Ministerului Administrației și Internelor, pentru a garanta faptul că personalul acestei instituții și publicul sunt mândri și au încredere în integritatea resurselor umane ale ministerului, iar această instituție este privită ca un centru de excelență în lupta anticorupție. Strategia își propune de asemenea să îmbunătățească standardele profesionale ale MAI și să sporească încrederea cetățeanului în instituție.

Definiție: În sensul prezentei Strategii, prin corupție înțelegem abuzul de putere săvârșit în exercitarea funcției publice de un angajat al administrației publice, indiferent de statut,

structură sau poziție ierarhică, în scopul obținerii unui profit personal, direct sau indirect, pentru sine sau pentru altul, persoană fizică ori juridică.

Principii:

Strategia se va baza pe aplicarea următoarelor principii de bază:

- întregul personal al M.A.I. are datoria de a semna și schimba comportamentele ilegale și care nu respectă etica profesională;
- responsabilizarea concretă a tuturor șefilor privind monitorizarea integrității personalului propriu;
- supraveghere și intervenție activă în prevenirea și combaterea corupției;
- transparență în activitate;
- prezumția de nevinovăție;
- echidistanța;
- prioritatea măsurilor preventive;
- aflarea adevărului;
- premisa de bună credință;
- dreptul de a avea sprijin și protecție împotriva victimizării (protejarea și sprijinirea personalului MAI față de afirmațiile rău intenționate);
- trimiterea în judecată a persoanelor corupte și vizarea celor care încearcă să corupă personalul MAI;
- activitatea operațională și informațională are, în mare parte, un caracter proactiv;
- control preventiv;
- asigurarea unui nivel decent de salarizare.

Direcțiile de acțiune ale Strategiei:

1. Detectarea și gestionarea riscurilor
2. Supervizare și conducere
3. Recrutarea, verificarea și securitatea personalului
4. Sporirea rezistenței la corupție a structurilor
5. Deschidere și transparență
6. Educare, instruire și comunicare.

1. Detectarea și gestionarea riscurilor

Obiectiv general:

Proiectarea și aplicarea unor instrumente de lucru capabile să identifice riscurile de corupție a personalului MAI, precum și gestionarea acestor informații.

Acțiuni și măsuri:

- 1.1. Proiectarea unor proceduri de lucru și a unui îndrumar pentru diagnoza și monitorizarea vulnerabilităților, precum și a factorilor de risc ce generează sau favorizează corupția personalului Ministerului Administrației și Internelor.
- 1.2. Constituirea la nivelul fiecărei unități a unui colectiv de analiză a factorilor de risc ce generează sau favorizează corupția personalului Ministerului Administrației și Internelor, precum și a vulnerabilităților, pe domenii de activitate și categorii de personal, elaborarea rapoartelor de analiză și sintetizarea rezultatelor acestora la nivelul fiecărui inspectorat general (similar), precum și, pentru ansamblul instituției, la nivelul Direcției

Anticorupție □ revizuirea periodică a analizei de risc, precum și ori de câte ori se realizează modificări semnificative în organizarea, misiunea, atribuțiile și procedurile de lucru ale unităților.

1.3. Înființarea unui birou de analiză a informațiilor strategice, care să realizeze preluarea și evaluarea informațiilor cu privire la prevenirea și combaterea corupției personalului Ministerului Administrației și Internelor.

1.4. Realizarea unor proceduri de punere în comun a informațiilor în MAI cu privire la corupția personalului și indiciile de alertă cu privire la aceasta.

1.5. Realizarea unor protocoale de colaborare cu structurile statului care au atribuții în domeniul combaterii corupției (DNA, serviciile de informații ș.a.).

1.6. Dezvoltarea Programului de testare a integrității personalului Ministerului Administrației și Internelor.

1.7. Realizarea unui audit al structurilor cu atribuții în identificarea și cercetarea activităților ilegale ale personalului polițienesc și în gestiunea disciplinară a personalului de către structuri cu atribuții similare din state ale Uniunii Europene.

1.8. Asigurarea de echipament de monitorizare a punctelor de lucru cu publicul de la sediile unităților (camere de înregistrare video ș.a.) și amenajarea spațiilor de lucru cu publicul în vederea asigurării transparenței activităților.

Rezultate așteptate:

MAI va elabora noi proceduri de lucru operaționale și eficiente pentru diagnoza și monitorizarea vulnerabilităților, precum și a factorilor de risc ce generează sau favorizează corupția personalului. Vor fi identificate cele mai importante locuri și medii ce favorizează producerea faptelor de corupție în MAI. Se va demara un program concret de amenajare a spațiilor de lucru cu publicul în vederea asigurării transparenței acestor activități, inclusiv prin monitorizarea tehnică a acestora.

2. Supervizare și conducere

Obiectiv general:

Îmbunătățirea activităților de monitorizare a factorilor de risc ce generează sau favorizează corupția personalului MAI.

2.1. Obiectiv derivat: Revizuirea instrumentelor de inspecție și control în vederea îmbunătățirii activităților de monitorizare a factorilor de risc ce generează sau favorizează corupția personalului MAI.

Acțiuni și măsuri:

2.1.1. Înființarea, la nivelul Direcției Audit Intern a unor compartimente cu atribuții de auditare a categoriilor majore de activități ale Ministerului Administrației și Internelor (altele decât cele financiare și de management general, care există deja).

2.1.2. Elaborarea unor noi reglementări cu privire la desfășurarea activităților de inspecție și control intern, pe baza recomandărilor din rapoartele de audit pe acest domeniu.

2.2. Obiectiv derivat: Proiectarea unor instrumente de prevenire și combatere a corupției personalului MAI pentru uzul personalului de conducere de la toate nivelurile ierarhiei instituției.

Acțiuni și măsuri:

- 2.2.1. Stabilirea unor indicatori specifici de atenție și alarmă pentru monitorizarea factorilor de risc ce generează sau favorizează corupția personalului, precum și a vulnerabilităților din Ministerul Administrației și Internelor, astfel încât aceștia să constituie instrumente utile conducerii fiecărei unități.
- 2.2.2. Cuprinderea în Ghidul practic de aplicare a Codului de etică și deontologie a polițistului a unor prevederi referitoare la comportamentul anticorupție al personalului.
- 2.2.3. Elaborarea unor indici și indicatori unitari de performanță a activității profesionale pe categorii de activități /servicii /structuri teritoriale ale Ministerului Administrației și Internelor.
- 2.2.4. Stabilirea unui Plan de elaborare și revizuire a procedurilor standard de operare pentru categoriile majore de misiuni specifice ordinii și securității publice.
- 2.2.5. Aplicarea Planului pentru implementarea Codului de etică și deontologie a polițistului și a Ghidului practic de aplicare a acestuia.
- 2.2.6. Proiectarea unor manuale de prevenire și combatere a corupției personalului Ministerului Administrației și Internelor, care să cuprindă și factorii de risc și vulnerabilitățile la corupție specifice instituției (inclusiv cu privire la susținerea unei modificări atitudinale față de faptele de corupție – sesizarea faptelor, recunoașterea modificărilor comportamentale determinate de implicare în faptele de corupție și stabilirea în funcție de acestea a măsurilor de prevenire sau combatere).
- 2.2.7. Realizarea unei diagnoze periodice a culturii organizaționale proprii structurilor Ministerului Administrației și Internelor (având în vedere și factorii de risc la corupție) și proiectarea unor măsuri de optimizare a acesteia.

Rezultate așteptate:

Se vor elabora și aplica noi proceduri de audit, inspecție și control, capabile să monitorizeze la un nivel satisfăcător factorii de risc ce generează sau favorizează corupția personalului MAI. Personalul cu funcții de conducere de la toate nivelurile instituției vor avea la dispoziție un set de instrumente pentru creșterea performanței activităților, gestiunea mediului profesional și, pe această cale, pentru scăderea riscurilor de corupție a personalului. De asemenea, vor fi conștienți de riscurile de corupție a personalului.

3. Recrutarea și selecționarea personalului

Obiectiv general:

Asigurarea unor practici de recrutare și selecționare a personalului în conformitate cu normele de comportament stabilite pentru fiecare domeniu de activitate al MAI.

Acțiuni și măsuri:

- 3.1. Revizuirea testelor de selecție psihologică a personalului, astfel încât să asigure o mai bună cunoaștere a personalității și caracterului acestuia.
- 3.2. Revizuirea procedurilor de cunoaștere a resurselor umane, astfel încât compartimentele de personal să poată identifica în mai bună măsură comportamentul lipsit de etică al candidaților pentru ocuparea unor posturi/funcții.

3.3. Revizuirea Ghidului carierei personalului Ministerului Administrației și Internelor, astfel încât să asigure o mai bună dezvoltare a resurselor umane și promovarea angajaților cu un potențial profesional ridicat.

3.4. Publicarea tuturor posturilor vacante pe site-ul instituției și proiectarea unei aplicații informatice de căutare a posturilor din MAI vacante.

3.5. Întocmirea unui protocol la nivelul MAI cu privire la schimbul de informații clasificate cu incidență asupra prevenirii și combaterii corupției.

3.6. Verificarea suplimentară a personalului ce va fi încadrat în posturi cu risc ridicat de corupție.

3.7. Înființarea sistemului “cazierului de afaceri interne” pentru monitorizarea personalului predispus la fapte de corupție și a celui care a săvârșit abateri disciplinare grave.

Rezultate așteptate:

Se vor reduce riscurile de numire în funcții a unor lucrători care nu corespund din punct de vedere comportamental cerințelor MAI, în special pentru acele posturi care prezintă un grad ridicat de corupție.

4. Sporirea rezistenței la corupție a structurilor

Obiectiv general:

Dezvoltarea instituțională în domeniul anticorupție, prin înființarea și organizarea unor structuri specializate, precum și prin elaborarea și aplicarea procedurilor pe baza cărora își vor desfășura activitatea acestea.

4.1. Obiectiv derivat: Înființarea și organizarea pe principii moderne a unor structuri specializate în prevenirea și combaterea corupției personalului MAI, precum și în managementul disciplinar.

Acțiuni și măsuri:

4.1.1. Organizarea Direcției generale anticorupție, ca structură cu atribuții în identificarea și cercetarea faptelor de corupție ale personalului Ministerului Administrației și Internelor (s-a înființat prin Legea nr.161/2005). Înființarea Comitetului Strategic pentru sprijinirea și evaluarea activității D.G.A.

4.1.2. Elaborarea de proceduri de lucru pentru personalul care va lucra în noile structuri cu atribuții de prevenire și combatere a corupției.

4.1.3. Transferul tuturor activităților de monitorizare a abaterilor de la etica și deontologia profesională și care nu sunt supuse legii penale către compartimentele de resurse umane (eliminarea paralelismelor de atribuții în domeniu pe care le au în prezent compartimentele de organizare-planificare, cele de inspecție-control și cele de resurse umane).

4.2. Obiectiv derivat: Întărirea capacității instituționale în domeniul anticorupție prin elaborarea și aplicarea procedurilor de lucru ale structurilor cu atribuții în domeniu.

Acțiuni și măsuri:

- 4.2.1. Analiza și reproiectarea procedurilor cu privire la culegerea și gestionarea informațiilor cu caracter operativ referitoare la corupția personalului Ministerului Administrației și Internelor.
- 4.2.2. Elaborarea unui sistem de inspecții pentru domeniile cu risc ridicat de corupție.
- 4.2.3. Revizuirea procedurilor de inspecție, astfel încât să includă și o componentă de integritate.
- 4.2.4. Elaborarea unei proceduri pentru distribuirea și punerea în comun a informațiilor culese și concluziilor rezultate din misiunile de audit, inspecții și controale.
- 4.2.5. Valorificarea studiilor cu privire la eficiența și eficacitatea ghișeelor de lucru cu publicul ce aparțin Ministerului Administrației și Internelor și punerea în practică a Planului de acțiune pentru combaterea birocrăției în activitatea de relații cu publicul, elaborat în baza Hotărârii Guvernului nr.1723 /14.10.2004 privind aprobarea Programului de măsuri pentru combaterea birocrăției în activitatea de relații cu publicul.
- 4.2.6. Constituirea la nivelul fiecărei unități a unor colective de analiză a procedurilor de lucru, astfel încât să fie diminuate suspiciunile cu privire la posibilitatea comiterii unor fapte de corupție și a celorlalte abateri de la etica și deontologia profesională și reproiectarea de către inspectoratele generale (similare), pe această bază, a procedurilor de lucru.

Rezultate așteptate:

Se vor delimita clar competențele de prevenire și combatere a corupției personalului MAI și se va reduce semnificativ numărul structurilor cu atribuții în acest domeniu. Se va dezvolta capacitatea instituțională de prevenire a corupției, în primul rând prin creșterea eficacității inspecțiilor și controalelor interne și prin revizuirea procedurilor de lucru cu publicul.

5. Deschidere și transparență

Obiectiv general:

Atragerea societății civile în gestionarea măsurilor anticorupție adoptate de MAI și sporirea transparenței activităților susceptibile a genera corupție în rândul personalului instituției.

5.1. Obiectiv derivat: Atragerea unor reprezentanți ai societății civile în gestionarea măsurilor de prevenire și combatere a corupției personalului MAI.

Acțiuni și măsuri:

- 5.1.1. Atragerea Autorității Teritoriale pentru Ordine Publică, precum și a unor organizații neguvernamentale cu atribuții în domeniu, în prevenirea și combaterea corupției personalului MAI.
- 5.1.2. Asigurarea unor canale multiple de comunicare la dispoziția cetățeanului, disponibile 24 de ore din 24.
- 5.1.3. Asigurarea “vizibilității” persoanelor de contact responsabile cu prevenirea și combaterea corupției.
- 5.2. Obiectiv derivat □ Proiectarea și aplicarea unor instrumente de sporire a transparenței activităților susceptibile a genera corupție în rândul personalului MAI.

Acțiuni și măsuri:

- 5.2.1. Asigurarea confidențialității informațiilor și protecției persoanelor denunțatoare pe domeniul corupției personalului Ministerului Administrației și Internelor.
- 5.2.2. Crearea unui sistem informatic de evidență a declarațiilor de avere și de interese, la care să aibă acces publicul.
- 5.2.3. Promovarea unei campanii susținute de informare cu privire la existența canalelor de comunicare la dispoziția cetățeanului, informațiile care se pot transmite prin acestea, precum și referitoare la procedurile de asigurare a securității datelor transmise și a persoanelor.

Rezultate așteptate:

O prezență activă a reprezentanților societății civile în prevenirea corupției personalului MAI și o bună colaborare a acestora cu instituția noastră în acest domeniu. Asigurarea securității datelor referitoare la corupție transmise de către personal și public, precum și a securității persoanelor care au transmis astfel de informații.

6. Educare, instruire și comunicare

Obiectiv general:

Creșterea calității programelor de pregătire în domeniul anticorupție și management disciplinar destinate personalului MAI și dezvoltarea planului de comunicare a mesajelor anticorupție adoptate de instituție.

6.1. Obiectiv derivat: Îmbunătățirea sistemului de formare profesională inițială și continuă a personalului MAI în domeniul anticorupție și management disciplinar.

Acțiuni și măsuri:

- 6.1.1. Formarea instructorilor (personalului didactic și formatorilor interni) care vor preda normele de etică și deontologie profesională, precum și managementul disciplinar.
- 6.1.2. Formarea lucrătorilor cu atribuții în prevenirea și combaterea corupției, precum și în managementul disciplinar.
- 6.1.3. Includerea elementelor cu privire la integritate în procesul de instruire (atât în programele de formare profesională inițială, cât și în cele de formare profesională continuă, cu și fără scoatere de la locul de muncă).
- 6.1.4. Proiectarea mapei didactice ce va fi folosită de instituțiile de învățământ pentru formarea inițială în domeniul eticii și deontologiei profesionale.
- 6.1.5. Aplicarea unui program de identificare a nevoilor de instruire a personalului.
- 6.1.6. Furnizarea unor programe de pregătire a șefilor în vederea dobândirii cunoștințelor și formării deprinderilor necesare realizării supravegherii active, identificării și prevenirii corupției și a comportamentelor lipsite de etică;

6.2. Obiectiv derivat: Dezvoltarea unui plan eficace de comunicare a mesajelor anticorupție adoptate de MAI.

Acțiuni și măsuri:

- 6.2.1. Realizarea unui plan de comunicare internă pentru promovarea standardelor etice înalte și pentru recompensarea “bunelor comportamente” ale personalului.

6.2.2. Proiectarea unui plan de comunicare externă cu privire la strategia și măsurile anticorupție adoptate de MAI cu privire la personalul propriu.

Rezultate așteptate:

Un sistem dezvoltat de cursuri în domeniul prevenirii și combaterii corupției, precum și al managementului disciplinar, cu obiective de formare bine definite. Formatori bine instruiți în domeniul prevenirii și combaterii corupției. O bună cunoaștere de către public a eforturilor de gestionare a corupției pe care și le-a asumat MAI.

Beneficii aduse de aplicarea Strategiei:

- îmbunătățirea imaginii și prestigiului MAI și a personalului său;
- reducerea riscului de intrare și reținere în sistem a personalului corupt sau predispus la corupție;
- dezvoltarea unor structuri specializate stabile, încadrate cu resurse umane pregătite în prevenirea și combaterea corupției personalului și care au la dispoziție procedurile necesare acestor activități;
- o mai eficace gestionare a datelor și informațiilor necesare prevenirii și combaterii corupției personalului MAI;
- o mai bună corelare a măsurilor și acțiunilor de prevenire și combatere a corupției realizate la nivelul MAI, precum și cu alte organisme cu responsabilități în domeniu;
- creșterea gradului de transparență a activităților MAI și deschiderea mai pronunțată spre colaborarea cu societatea civilă.

Modul de măsurare a succesului Strategiei: este necesară realizarea unui studiu pentru stabilirea indicatorilor de performanță. Indicatori propuși: satisfacția populației față de serviciile MAI și față de personal; percepția gradului de corupție a personalului, precum și a măsurilor anticorupție; număr de infracțiuni de corupție constatate; număr de angajați trimiși în judecată (dosare) pentru corupție (abuz, luare /dare de mită, trafic de influență); număr de sesizări de corupție realizate de către populație /ONG-uri; număr de colaborări pentru prevenirea și combaterea corupției realizate cu ONG-uri.

Implementare:

Responsabil cu aplicarea întregii Strategii la nivelul MAI este secretarul de stat șef al Departamentului Ordine și Siguranță Publică, iar pentru fiecare dintre cele șase direcții de acțiune persoanele stabilite de ministrul administrației și internelor. Șefii unităților aparatului central al ministerului și ai inspectoratelor generale (similare) vor stabili dintre persoanele cu funcții de conducere câte un responsabil cu aplicarea Strategiei. Prefectul este responsabil cu aplicarea Strategiei la nivelul aparatului propriu, precum și al structurilor desconcentrate din subordine. Responsabilități cu privire la monitorizarea Strategiei revin și Comitetului Strategic, ca structură consultativă, din care vor face parte și reprezentanți ai societății civile și al cărui secretariat este asigurat de către Direcția Generală Anticorupție.

Direcția Generală Anticorupție va propune revizuirii ale Strategiei ori de câte ori este nevoie din proprie inițiativă sau la sesizarea responsabililor desemnați pentru fiecare dintre cele șase direcții de acțiune ori a secretarului de stat /secretarului general.

Acțiunile și măsurile specifice pentru aplicarea obiectivelor Strategiei, termenele de finalizare și evaluare pe parcurs, precum și responsabilii pentru fiecare acțiune vor fi stabiliți de către fiecare inspectorat general (similar) și fiecare unitate a aparatului central al Ministerului Administrației și Internelor, inclusiv pentru structurile subordonate, vor fi aprobate de secretarul de stat /secretarul general care le coordonează activitatea, vor fi revizuite ori de câte ori este nevoie, la propunerea structurilor care le-au propus, precum și a Comitetului Strategic.

În activitatea specifică de prevenire a corupției în rândul personalului MAI se vor folosi mesajele cheie de avertizare a pericolului pe care îl reprezintă fenomenul de corupție prevăzute în anexa la prezenta strategie.

MESAJE CHEIE CU PRIVIRE LA CORUPȚIE

- Integritatea nu se negociază
- Corupția ne privește pe toți
- Zero toleranță față de corupție
- Împreună vom reuși
- Nimeni nu este mai presus de lege
- Avem nevoie de implicarea activă a șefilor în prevenirea corupției
- Întregul personal are datoria de a raporta faptele de corupție
- Persoanele care raportează nereguli vor fi sprijinite și susținute
- Transparența previne corupția
- Avem nevoie de ajutorul societății civile pentru a stopa corupția
- Cu toții avem responsabilitatea de a preveni și combate corupția
- Evaluarea performanței individuale este influențată pozitiv de nivelul implicării fiecăruia în prevenirea și combaterea corupției
- Ești responsabil dacă ai știut dar nu ai făcut nimic pentru a preveni implicarea colegului în acte de corupție
- Consecințele indiferenței noastre sunt deseori ireparabile